

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ സപ്തമസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ സപ്തമസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

നാരദ ഉവാച

ഭക്തിയോഗസ്യ തത് സർവമന്തരായതയാർഭകഃ |
മന്യമാനോ ഹൃഷീകേശം സ്ഥയമാന ഉവാച ഹ || 1 ||

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച

മാ മാം പ്രലോഭയോത്പത്താസ്ത്വീ -
സക്തങ്കാമേഷു തൈർവരൈഃ |
തത്സംഗഭീതോ നിർവിണ്ണോ
മുമുക്ഷുസ്ത്വാമുപാശ്രിതഃ || 2 ||

ഭൃത്യലക്ഷണജിജ്ഞാസുർഭക്തം കാമേഷ്വചോദയത് |
ഭവാൻ സംസാരബീജേഷു ഹൃദയഗ്രന്ഥിഷു പ്രഭോ || 3 ||

നാൻയഥാ ത്യേഖിലഗുരോ

ഘടേത കരുണാത്മനഃ |
യസ്ത ആശിഷ ആശാസ്തേ
ന സ ഭൃത്യഃ സ വൈ വണിക് || 4 ||

ആശാസാനോ ന വൈ ഭൃത്യഃ സ്വാമിൻയാശിഷ ആത്മനഃ |
ന സ്വാമീ ഭൃത്യതഃ സ്വാമ്യമിച്ഛൻ യോ രാതി ചാശിഷഃ || 5 ||

അഹം ത്വകാമസ്ത്വദ്ഭക്തസ്ത്വം ച സ്വാമ്യനപാശ്രയഃ |
നാൻയഥേഹാവയോരർഥോ രാജസേവകയോരിവ || 6 ||

യദി രാസീശ മേ കാമാൻ വരാംസ്ത്വം വരദർഷഭ |
കാമാനാം ഹൃദ്യസംരോഹം ഭവതസ്തു വൃണേ വരം || 7 ||

ഇന്ദ്രിയാണി മനഃ പ്രാണ ആത്മാ ധർമോ ധൃതിർമതിഃ |
ഹ്രീഃ ശ്രീസ്തേജഃ സ്മൃതിഃ സത്യം യസ്യ നശ്യന്തി ജൻമനാ || 8 ||

വിമുഞ്ചതി യദാ കാമാൻമാനവോ മനസി സ്ഥിതാൻ |
തർഹ്യേവ പുണ്യരീകാക്ഷ ഭഗവത്തായ കൽപതേ || 9 ||

നമോ ഭഗവതേ തുഭ്യം പുരുഷായ മഹാത്മനേ |
ഹരയേദ്ഭുതസിംഹായ ബ്രഹ്മണേ പരമാത്മനേ || 10 ||

നൃസിംഹ ഉവാച
നൈകാന്തിനോ മേ മയി ജാത്രിഹാശിഷ
ആശാസത്യേമുത്ര ച യേ ഭവദ്വിധാഃ |
അഥാപി മൻവന്തരമേതദത്ര
ദൈത്യേശ്വരാണാമനുഭുങ്ക്ഷ്യ ഭോഗാൻ || 11 ||

കഥാ മദീയാ ജുഷമാണഃ പ്രിയാസ്ത്വ -
മാവേശ്യ മാമാത്മനി സന്തമേകം |
സർവേഷു ഭൂതേഷുധിയജ്ഞമീശം
യജസ്യ യോഗേന ച കർമ ഹിൻവൻ || 12 ||

ഭോഗേന പുണ്യം കുശലേന പാപം
കലേവരം കാലജവേന ഹിത്വാ |
കീർത്തിം വിശുദ്ധാം സുരലോകഗീതാം
വിതായ മാമേഷ്യസി മുക്തബന്ധഃ || 13 ||

യ ഏതത് കീർതയേൻമഹ്യം ത്വയാ ഗീതമിദം നരഃ |
ത്വാം ച മാം ച സ്മരൻകാലേ കർമബന്ധാത്പ്രമുച്യതേ || 14 ||

പ്രഹ്ലാദ ഉവാച
വരം വരയ ഏതത് തേ വരദേശാൻമഹേശ്വര |
യദനിനത് പിതാ മേ ത്വാമവിദ്വാംസ്തേജ ഐശ്വരം || 15 ||

വിധാമർഷാശയഃ സാക്ഷാത് സർവലോകഗുരും പ്രഭും |
ഭ്രാതൃഹേതി മൃഷാദ്യുഷ്ടിസ്ത്വദ്ഭക്തേ മയി ചാഘവാൻ || 16 ||

തസ്മാത് പിതാ മേ പുയേത ദുരന്താദ് ദുസ്തരാദഘാത് |
പുതസ്തേപാംഗസന്ദൃഷ്ടസ്തദാ കൃപണവത്സല || 17 ||

ശ്രീഭഗവാനുവാച
ത്രിഃസപ്തഭിഃ പിതാ പുതഃ പിതൃഭിഃ സഹ ത്വേനഘ |
യത് സാധോഽസ്യ ഗൃഹേ ജാതോ ഭവാൻവൈ കുലപാവനഃ || 18 ||

യത്ര യത്ര ച മദ്ഭക്താഃ പ്രശാന്താഃ സമദർശിനഃ |
സാധവഃ സമുദാചാരാസ്തേ പുയന്ത്യപി കീകടാഃ || 19 ||

സർവാത്മനാ ന ഹിംസന്തി ഭൂതഗ്രാമേഷു കിഞ്ചന |
ഉച്ചാവചേഷു ദൈത്യേന്ദ്ര മദ്ഭാവേന ഗതസ്സ്പൃഹാഃ || 20 ||

ഭവന്തി പുരുഷാ ലോകേ മദ്ഭക്താസ്ത്വാമനുവ്രതാഃ |
ഭവാൻമേ ഖലു ഭക്താനാം സർവേഷാം പ്രതിരൂപധൃക് || 21 ||

കുരു ത്വം പ്രേതകാർയാണി പിതൃഃ പുതസ്യ സർവശഃ |
മദംഗസ്പർശനേനാംഗ ലോകാൻയാസ്യതി സുപ്രജാഃ || 22 ||

പിത്ര്യം ച സ്ഥാനമാതിഷ്ഠ യഥോക്തം ബ്രഹ്മവാദിഭിഃ |
മയ്യാവേശ്യ മനസ്താത കുരു കർമാണി മത്പരഃ || 23 ||

നാരദ ഉവാച

പ്രഹ്ലാദോദ്യപി തഥാ ചക്രേ പിതൂർയത്സാമ്പരായികം |
യഥാദ്യഹ ഭഗവാൻ രാജന്നഭിഷിക്തോ ദ്വിജോത്തമൈഃ || 24 ||

പ്രസാദസുമുഖം ദൃഷ്ട്വാ ബ്രഹ്മാ നരഹരിം ഹരിം |
സ്തുത്വാ വാഗ്ഭിഃ പവിത്രാഭിഃ പ്രാഹ ദേവാദിഭിർവൃതഃ || 25 ||

ബ്രഹ്മോവാച

ദേവദേവാഖിലാധ്യക്ഷ ഭൂതഭാവന പൂർവജ |
ദിഷ്ട്വാ തേ നിഹതഃ പാപോ ലോകസന്താപനോദ്യസുരഃ || 26 ||

യോസൗ ലബ്ധവരോ മത്തോ ന വധ്യോ മമ സൃഷ്ടിഭിഃ |
തപോയോഗബലോന്നദ്ധഃ സമസ്തനിഗമാനഹൻ || 27 ||

ദിഷ്ട്വാസ്യ തനയഃ സാധൂർമഹാഭാഗവതോർഭക്തഃ |
ത്വയാ വിമോചിതോ മുത്യോർദിഷ്ട്വാ ത്വാം സമിതോദ്യുനാ || 28 ||

ഏതദ് വപുസ്തേ ഭഗവന്ധ്യായതഃ പ്രയതാത്മനഃ |
സർവതോ ഗോപ്ത്യ സന്ത്രാസാൻമുത്യോരപി ജീഘാംസതഃ || 29 ||

നൃസിംഹ ഉവാച

മൈവം വരോദ്യസുരാണാം തേ പ്രദേയഃ പദ്മസംഭവ |
വരഃ ക്രൂരനിസർഗാണാമഹീനാമമൃതം യഥാ || 30 ||

നാരദ ഉവാച

ഇത്യുക്ത്വാ ഭഗവാൻരാജംസ്തത്രൈത്രവാനന്തർദധേ ഹരിഃ |
അദൃശ്യഃ സർവഭൂതാനാം പൂജിതഃ പരമേഷ്ഠിനാ || 31 ||

തതഃ സമ്പൂജ്യ ശിരസാ വവന്ദേ പരമേഷ്ഠിനം |
ഭവം പ്രജാപതീന്ദേവാൻപ്രഹ്ലാദോ ഭഗവത്കലാഃ || 32 ||

തതഃ കാവ്യാദിഭിഃ സാർധം മുനിഭിഃ കമലാസനഃ |
ദൈത്യാനാം ദാനവാനാം ച പ്രഹ്ലാദമകരോത് പതിം || 33 ||

പ്രതിനന്യ തതോ ദേവാഃ പ്രയുജ്യ പരമാശിഷഃ |
സ്വധാമാനി യയു രാജൻബ്രഹ്മാദ്യാഃ പ്രതിപൂജിതാഃ || 34 ||

ഏവം തൗ പാർഷദൗ വിഷ്ണോഃ പുത്രത്വം പ്രാപിതൗ ദിതേഃ |
ഹൃദി സ്ഥിതേന ഹരിണാ വൈരഭാവേന തൗ ഹതൗ || 35 ||

പുനശ്ച വിപ്രശാപേന രാക്ഷസൗ തൗ ബഭൂവതും |
കുംഭകർണദശഗ്രീവൗ ഹതൗ തൗ രാമവിക്രമൈഃ || 36 ||

ശയാനൗ യുധി നിർഭിന്നഹൃദയൗ രാമസായകൈഃ |
തച്ചിത്തൗ ജഹതൂർദ്ദേഹം യഥാ പ്രാകൃതനജൻമനി || 37 ||

താവിഹാഥ പുനർജാതൗ ശിശുപാലകരൂഷജൗ |
ഹതൗ വൈരാഗ്യബന്ധേന പശ്യതസ്തേ സമീയതും || 38 ||

ഏനഃ പൂർവകൃതം യത് തദ് രാജാനഃ കൃഷ്ണവൈരിണഃ |
ജഹുസ്ത്വന്തേ തദാത്മാനഃ കീടഃ പേശസ്കൃതോ യഥാ || 39 ||

യഥാ യഥാ ഭഗവതോ ഭക്ത്യാ പരമയാദിദാ |
നൃപാശ്ചൈദ്യാദയഃ സാത്മ്യം ഹരേസ്തച്ചിന്തയാ യയുഃ || 40 ||

ആഖ്യാതം സർവമേതത് തേ യൻമാം ത്വം പരിപൃഷ്ടവാൻ |
ദമഘോഷസുതാദീനാം ഹരേഃ സാത്മ്യമപി ദ്വിഷാം || 41 ||

ഏഷാ ബ്രഹ്മൺയദേവസ്യ കൃഷ്ണസ്യ ച മഹാത്മനഃ |
അവതാരകഥാ പുണ്യോ വധോ യത്രാദിദൈത്യയോഃ || 42 ||

പ്രഹ്ലാദസ്യാനുചരിതം
മഹാഭാഗവതസ്യ ച |

ഭക്തിർജ്ഞാനം വിരക്തിശ്ച

യാമാത്മ്യം ചാസ്യ വൈ ഹരേഃ || 43 ||

സർഗസ്ഥിത്യപ്യയേശസ്യ ഗുണകർമാനുവർണനം |

പരാവരേഷാം സ്ഥാനാനാം കാലേന വ്യത്യയോ മഹാൻ || 44 ||

ധർമോ ഭാഗവതാനാം ച ഭഗവാൻയേന ഗമ്യതേ |

ആഖ്യാനേസ്ഥിൻസമാമ്നാതമാധ്യാത്മികമശേഷതഃ || 45 ||

യ ഏതത് പുണ്യമാഖ്യാനം

വിഷ്ണോർവീര്യോപബൃംഹിതം |

കീർതയേച്ഛദ്ധയാ ശ്രുത്വാ

കർമപാശൈർവിമുച്യതേ || 46 ||

ഏതദ് യ ആദിപുരുഷസ്യ മൃഗേന്ദ്രലീലാം

ദൈത്യേന്ദ്രയുഗപവധം പ്രയതഃ പഠേത |

ദൈത്യാത്മജസ്യ ച സതാം പ്രവരസ്യ പുണ്യം

ശ്രുത്വാനുഭാവമകുതോഭയമേതി ലോകം || 47 ||

യുധം നൃലോകേ ബത ഭൂരിഭാഗാ

ലോകം പുനാനാ മൂനയോഭിധന്തി |

യേഷാം ഗൃഹാനാവസതീതി സാക്ഷാദ്

ഗൃഹം പരം ബ്രഹ്മ മനുഷ്യലിംഗം || 48 ||

സ വാ അയം ബ്രഹ്മ മഹദ്വിമൃഗ്യ -

കൈവൽയനിർവാണസുഖാനുഭൂതിഃ |

പ്രിയഃ സുഹൃദ് വഃ ഖലു മാതുലേയ

ആത്മാർഹണീയോ വിധികൃദ് ഗുരുശ്ച || 49 ||

ന യസ്യ സാക്ഷാദ് ഭവപദ്മജാദിഭീ

രൂപം ധിയാ വസ്തുതയോപവർണിതം ।

മൗനേന ഭക്ത്യോപശമേന പുജിതഃ

പ്രസീദതാമേഷ സ സാത്വതാം പതിഃ || 50 ||

സ ഏഷ ഭഗവാൻ രാജൻവൃതനോദ് വിഹതം യശഃ ।

പുരാ രുദ്രസ്യ ദേവസ്യ മയേനാനന്തമായിനാ || 51 ||

രാജോവാച

കസ്മിൻ കർമ്മണി ദേവസ്യ മയോഹഞ്ജഗദീശിതഃ ।

യഥാ ചോപചിതാ കീർതിഃ കൃഷ്ണേനാനേന കഥ്യതാം || 52 ||

നാരദ ഉവാച

നിർജിതാ അസുരാ ദേവൈര്യുധ്യനേനോപബൃഹിതൈഃ ।

മായിനാം പരമാചാര്യം മയം ശരണമായയുഃ || 53 ||

സ നിർമായ പുരസ്തിസ്രോ ഹൈമീരൗപ്യായസീർവിഭുഃ ।

ദുർലക്ഷ്യാപായസംയോഗാ ദുർവിതർക്യപരിച്ഛദാഃ || 54 ||

താഭിസ്തേസുരസേനാൻയോ

ലോകാംസ്ത്രീൻ സേശ്വരാൻ നൃപ ।

സ്മരന്തോ നാശയാഞ്ചക്രൂഃ

പൂർവവൈരമലക്ഷിതാഃ || 55 ||

തതസ്തേ സേശ്വരാ ലോകാ ഉപാസാദ്യശ്വരം വിഭോ ।

ത്രാഹി നസ്താവകാദേവ വിനഷ്ടാംസ്ത്രീപുരാലയൈഃ || 56 ||

അമാനുഗൃഹ്യ ഭഗവാൻമാ ഭൈഷ്ടേതി സുരാൻവിഭുഃ ।

ശരം ധനുഷി സന്ധായ പുരേഷ്യസ്ത്രം വ്യമുഞ്ചത || 57 ||

തതോഽഗ്നിവർണാ ഇഷവ ഉത്പേതുഃ സൂര്യമണ്ഡലാത് |
യഥാ മയൂഖസന്ദോഹാ നാദ്യശൃന്ത പുരോ യതഃ || 58 ||

തൈഃ സ്പൃഷ്ടാ വ്യസവഃ സർവേ
നിപേതുഃ സ്മ പുരുകസഃ |
താനാനീയ മഹായോഗീ
മയഃ കൂപരസ്യേഷിപത് || 59 ||

സിദ്ധാമൃതരസസ്പൃഷ്ടാ വജ്രസാരാ മഹൗജസഃ |
ഉത്തസ്ഥൂർമേഘദലനാ വൈദ്യുതാ ഇവ വഹനയഃ || 60 ||

വിലോക്യ ഭഗസങ്കൽപം വിമനസ്കം വൃഷധ്വജം |
തദായം ഭഗവാൻവിഷ്ണുസ്തത്രോപായമകൽപയത് || 61 ||

വത്സ ആസീത്തദാ ബ്രഹ്മാ സ്വയം വിഷ്ണുരയം ഹി ഗൗഃ |
പ്രവിശ്യ ത്രിപുരം കാലേ രസകൂപാമൃതം പപൗ || 62 ||

തേ്യസുരാ ഹൃപി പശ്യന്തോ ന ന്യഷേധൻവിമോഹിതാഃ |
തദ് വിജ്ഞായ മഹായോഗീ രസപാലാനിദം ജഗൗ || 63 ||

സ്വയം വിശോകഃ ശോകാർതാൻസ് -
മരണൈവഗതിം ച താം |
ദേവോഽസുരോ നരോഽന്യോ വാ
നേശ്വരോഽസ്തീഹ കശ്ചന || 64 ||

ആത്മനോഽന്യസ്യ വാ ദിഷ്ടം
ദൈവേനാപോഹിതും ദ്യയോഃ |
അമാസൗ ശക്തിഭിഃ സ്വാഭിഃ
ശംഭോഃ പ്രാധനികം വ്യധാത് || 65 ||

ധർമജ്ഞാനവിരക്ത്യഭിതപോവിദ്യാക്രിയാദിഭിഃ |
രഥം സൂതം ധ്വജം വാഹാസ്യനുർവർമ്മ ശരാദി യത് || 66 ||

സന്നദ്ധോ രഥമാസ്ഥായ ശരം ധനുരുപാദഭേ |
ശരം ധനുഷി സന്ധായ മുഹൂർത്തേഭിജിതീശ്വരഃ || 67 ||

ദദാഹ തേന ദുർഭേദ്യോ ഹരോഽഥ ത്രിപുരോ നൃപ |
ദിവി ദുന്ദുഭയോ നേദുർവിമാനശതസങ്കുലാഃ || 68 ||

ദേവർഷിപിതൃസിദ്ധേശാ ജയേതി കുസുമോത്കരൈഃ |
അവാകിരഞ്ജഗുർഹൃഷ്ടാ നന്യതുശ്ചാപ്സരോഗണാഃ || 69 ||

ഏവം ദഗ്ധ്വാ പുരസ്തിസ്രോ ഭഗവാൻപുരഹാ നൃപ |
ബ്രഹ്മാദിഭിഃ സ്തുതമാനഃ സ്വധാമ പ്രത്യുപദൃത || 70 ||

ഏവംവിധാൻയസ്യ ഹരേഃ സ്വമായയാ
വിഡംബമാനസ്യ നൃലോകമാത്മനഃ |
വീരയാണി ഗീതാൻയുഷിഭിർജഗദ്ഗുരോ -
ർലോകാൻ പുനാനാൻയപരം വദാമി കിം || 71 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം
സപ്തമസ്കന്ധേ യുധിഷ്ഠിരനാരദസംവാദേ ത്രിപുരവിജയോ
നാമ ദശമോദ്യായഃ ||